

VI. APÈNDIXS

Declaració universal dels drets humans (versió adaptada per a infants)

Article 1. Dret a la igualtat:

Has nascut lliure i amb els mateixos drets que la resta d'éssers humans. Tens l'habilitat de pensar i de distingir el que és correcte del que no. Has de tractar els altres amb respecte.

Article 2. Dret a viure sense discriminació:

Tens tots aquests drets humans, sense que importi la teva raça, color de pell, sexe, llengua, religió, opinions, nacionalitat, entorn familiar, naixement o estatus social o econòmic.

Article 3. Dret a la vida, la llibertat i la seguretat:

Tens dret a viure, a ser lliure i a sentir-te segur o segura.

Article 4. Dret a viure sense esclavitud:

Ningú té dret a tractar-te com un esclau, així com tu no has de sotmetre ningú a l'esclavitud.

Article 5. Dret a no patir tortures ni tractes degradants:

Ningú té dret a torturar-te, fer-te mal o humiliar-te.

Article 6. Dret al reconeixement com a persona davant la llei:

Tens dret a ser reconegut a tot arreu com a persona davant la llei.

Article 7. Dret a la igualtat davant la llei:

Tens dret que la llei et tracti i et protegeixi amb igualtat i sense discriminació de cap mena.

Article 8. Dret a rebre ajuda de jutges competents:

Si els teus drets legals són vulnerats, tens dret que la justícia els defensi amb eficàcia.

Article 9. Dret a no patir detencions o exilis arbitraris:

Ningú te dret a detenir-te, empresonar-te o fer-te fora del teu país sense motiu.

Article 10. Dret a una audiència justa i pública:

Si se t'acusa d'un delicte, tens dret a expressar-te i que t'escoltin públicament i amb justícia.

Article 11. Dret a ser considerat innocent fins que es provi la teva culpabilitat:

- 1) Se t'ha de considerar innocent fins que es pugui demostrar en un judici just que ets culpable.
- 2) No se't pot condemnar per haver fet una cosa que no era considerada un delicte quan ho vas fer.

Article 12. Dret a viure sense intromissions en la teva privacitat, la teva família i la teva llar:

Tens dret que et protegeixin si algú intenta tacar la teva imatge o reputació, entrar a casa teva, obrir el teu correu o molestar-te a tu o a la teva família sense motiu.

Article 13. Dret a la llibertat de moviments:

- 1) Si algú t'amenaça de fer-te mal, tens dret a marxar a un altre país i demanar-hi protecció com a refugiat.
- 2) Tens dret a marxar del teu país per anar a un altre i a poder tornar quan vulguis.

Article 14. Dret a ser protegit en un altre país:

- 1) Si algú t'amenaça de fer-te mal, tens dret a marxar a un altre país i demanar-hi protecció com a refugiat.
- 2) Si has comès un delicte greu, perds aquest dret.

Article 15. Dret a tenir una nacionalitat i a poder canviar-la:

- 1) Tens dret a pertànyer a un país i a tenir una nacionalitat.
- 2) Ningú et pot prendre la nacionalitat sense un bon motiu. Tens dret a canviar-la si ho vols.

Article 16. Dret a casar-te i formar una família:

- 1) Tens dret a casar-te i formar una família quan siguis major d'edat, sense cap limitació per motius de raça, nacionalitat o religió. Els dos membres de la parella tindreu els mateixos drets un cop sigueu casats i també en cas que us separeu.
- 2) Ningú té dret a forçar-te a casar.
- 3) La família és la unitat bàsica de la societat i el Govern l'ha de protegir.

Article 17. Dret a la propietat:

- 1) Tens dret a posseir coses.
- 2) Ningú té dret a prendre-te-les sense un bon motiu.

Article 18. Dret a la llibertat de pensament, consciència i religió:

Tens dret a tenir els teus propis pensaments i a creure en qualsevol religió. Ets lliure de practicar la teva religió o creences i també de canviar-les.

Article 19. Dret a la llibertat d'opinió i expressió:

Tens dret a defensar i expressar les teves opinions, has de poder compartir-les amb els demés, fins i tot amb persones d'altres països, per qualsevol mitjà.

Article 20. Dret a reunió i associació pacífica:

- 1) Tens dret a fer reunions pacífiques amb altres persones.
- 2) Ningú pot a forçar-te a pertànyer a un grup.

Article 21. Dret a participar en el Govern i les eleccions:

- 1) Tens dret a participar en el teu Govern, lliurement o per mitjà de representants lliurement escollits.
- 2) Tothom té dret a servir el seu país.
- 3) Els governs s'han d'escollir regularment i mitjançant el vot secret.

Article 22. Dret a la seguretat social:

La societat on vius t'ha de garantir seguretat social i els drets necessaris per a la teva dignitat i el teu desenvolupament.

Article 23. Dret a una feina digna i a l'accés als sindicats:

- 1) Tens dret a treballar en bones condicions i a triar la teva feina.
- 2) Les persones que fan la mateixa feina han de rebre el mateix sou.
- 3) Has de poder rebre un sou que et permeti viure i mantenir la teva família.
- 4) Totes les persones que treballen tenen dret a unir-se en sindicats per defensar els seus interessos.

Article 24. Dret al descans i al lleure:

Tens dret a descansar i a tenir temps lliure. La teva jornada de treball no ha de ser massa llarga i tens dret a gaudir regularment de vacances pagades.

Article 25. Dret a un nivell de vida adequat:

- 1) Tens dret a tenir aquelles coses que tu i la teva família necessiteu per a una vida còmoda i saludable, com ara menjar, roba, una llar, atenció mèdica i d'altres serveis socials. Tens dret a rebre ajuda si no tens feina o no pots treballar.
- 2) Les mares i els seus fills i filles han de rebre una atenció i ajudes especials.

Article 26. Dret a l'educació:

- 1) Tens dret a anar a l'escola. L'educació primària ha de ser gratuïta i obligatòria. Has de poder aprendre una professió o continuar els teus estudis tant com sigui possible.
- 2) A l'escola has de poder desenvolupar les teves habilitats i aprendre a respectar els altres, independentment de la seva raça, religió o nacionalitat.
- 3) El teu pare i la teva mare tenen dret a escollir el tipus d'educació que has de rebre.

Article 27. Dret a participar en la vida cultural de la comunitat:

- 1) Tens dret a participar en les tradicions de la teva comunitat i a gaudir de les arts i beneficiar-te del coneixement i el progrés científic.
- 2) Si ets un artista, escriptor o científic, la teva feina ha de ser protegida i tens dret a beneficiar-te'n.

Article 28. Dret a l'ordre social i internacional:

Tothom té dret a viure en un món on es respectin tots aquests drets i llibertats.

Article 29. Deures cap a la comunitat:

- 1) El ple desenvolupament de la teva personalitat és només possible dintre de la teva comunitat, per tant tens unes responsabilitats cap a aquesta.
- 2) La llei ha de garantir els drets humans i ha de permetre que tothom respecti els altres i sigui respectat.
- 3) Aquests drets i llibertats han de fomentar els principis i els objectius de les Nacions Unides.

Article 30. Dret a la preservació d'aquests drets humans:

Cap persona, grup o govern del món té dret a suprimir aquests drets.

